

Asia: VM037:00/2016

Hallituksen esitysluonnos eduskunnalle maakuntauudistuksen täytäntöönpanoa sekä valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleenorganisointia koskevaksi lainsäädännöksi

Kohta 1. Tässä voitte kommentoida maakunnalle nyt siirrettäviksi ehdotettavia tehtäviä tehtäväaloittain: kattavatko ehdotukset kaikki tehtäväalan tehtävät, jotka pitäisi siirtää? (1. MAKU II yleisperustelut luvut 2.3- 2.3.21)

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 1? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 2.

Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Terveydensuojelu, tupakkavalvonta, elintarvikevalvonta sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta ja eläinlääkäripalvelut (HE 2.3.1)

Kommenttinne tehtävälalasta

Ympäristöterveydenhuollon toimialaa koskevissa säädöksissä on pääsääntöisesti nimetty viranomaiseksi maakunta lukuun ottamatta terveydensuojelulakia, jossa viranomaiseksi on nimetty maakunnan sijaan maakunnan monijäseninen toimielin. Saman toimialan säädökset tulisi laatia yhdenmukaisiksi tältä osin. Maakunta asettaa toimielimensä maakuntalain nojalla eikä toimielimestä säätäminen ole tarpeen yksittäisessä substanssisäädöksessä. On siten tarpeen harkita, onko myöskään terveydensuojelulaissa tarpeen määrittää valvovaa viranomaista, koska maakuntalaki antaa maakunnalle mahdollisuuden perustaa lautakuntia hoitamaan sille asetettuja tehtäviä. On kuitenkin huomattava, että ympäristöterveydenhuoltoon kuuluvan valvonnan on oltava puolueetonta ja objektiivista, jolloin maakunnan olisi syytä osoittaa valvontaan kuuluvat tehtävät selkeästi valvonnasta vastaavalle lautakunnalle tai toimielimelle.

Maatalous ja maaseudun kehittäminen (HE 2.3.2)

Kommenttinne tehtävälalasta

-

Maataloustuotteiden markkinajärjestelyt, maatalouden tuotantopanosten turvallisuus, laatu ja käyttö sekä kasvinterveyden valvonta (HE 2.3.3)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Kalatalous ja vesitalous (HE 2.3.4)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Aluekehittämisviranomaisten eräät tehtävät (HE 2.3.5)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Alueellisen lyhyen, pitkän ja keskipitkän aikavälin koulutustarpeiden ennakointi ja alueellisten koulutustavoitteiden valmistelu (HE 2.3.6)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Maakunnan suunnittelu ja maakuntakaavoitus (HE 2.3.7)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Kuntien alueiden käytön suunnittelun ja rakennustoimien järjestämisen edistäminen (HE 2.3.8)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Luonnon monimuotoisuuden suojelun edistäminen ja kulttuuriympäristön hoito (HE 2.3.9)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Maastoliikenneläin yleinen valvonta ja erityislupien myöntäminen liikuntarajoitteisille (HE 2.3.10)

Kommenttinne tehtävälästä

-
Vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyyn liittyvät valvontatehtävät (HE 2.3.11)

Kommenttinne tehtävälästä

-
Alueellisen liikuntaneuvoston asettaminen yhteistyössä muiden maakuntien kanssa sekä liikunnan edistäminen maakunnassa alueellisen liikuntaneuvoston toiminnan kautta sekä ulkoilureittitehtävät (HE 2.3.12)

Kommenttinne tehtävälästä

-
Vesihuollon edistäminen ja suunnittelu, vesivarojen käytön ja hoidon sekä turvariskien hallinnan tehtävät, alueelliset luonnonvaratehtävät ja huolehtiminen ympäristö-, vesihuolto- ja vesistöiden toteuttamisesta (HE 2.3.13)

Kommenttinne tehtävälästä

-
Vesien ja merensuojelu, vesien ja merenhoidon järjestäminen ja toteuttaminen sekä merialuesuunnittelu (HE 2.3.14)

Kommenttinne tehtävälästä

-
Ympäristötiedon tuottaminen ja ympäristötietouden parantaminen (HE 2.3.15)

Kommenttinne tehtävälästä

-
Alueelliset romansiasiain neuvottelukuntia ja romansiasioita koskevat tehtävät (HE 2.3.16)

Kommenttinne tehtävälästä

Järjestettävä yhteistoiminnassa yhtä maakuntaa laajemmalla alueella sekä olisi perusteltua pyrkiä kaikkiin keinoin turvaamaan alueellinen toiminnallinen jatkuvuus säilyttäen nykyinen syvä erityisosaaminen.

Yhteispalveluiden alueellinen järjestäminen ja kehittäminen (HE 2.3.17)

Kommenttinne tehtävälästä

Saariston liikenteen suunnittelu ja järjestäminen (HE 2.3.19)

Kommenttine tehtävälästä

Lounais-Suomen aluehallintoviraston näkemyksen mukaan valtion rahoittamalla maantielautta- ja yhteysalusliikenteellä turvataan saariston asukkaiden peruspalveluiden saatavuus, varmistetaan saariston elinkeinoelämän tarvitsemat kuljetus- ja logistiikkapalvelut sekä turvataan poliisin, pelastustoimen ja sairaankuljetuksen toimintaedellytykset mantereelta käsin. Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan maantielautta- ja yhteysalusliikenteen järjestämisvastuu tulisi säilyttää edelleen valtiolla ja palvelut tulisi järjestää koko Suomessa yhden viranomaisen toimesta. Aluehallintovirasto esittää, että tehtävää ei tulisi siirtää Varsinais-Suomen ELY-keskukselta maakunnille vaan Liikennevirastolle.

Maakunnan ja sen alueen kaikkien kuntien tekemällä sopimuksella maakunnan hoidettavaksi kunnissa siirretyt rakennusvalvonnan ja ympäristötoimen järjestämisen tehtävät, joiden hoitamiseen kunnat ovat osoittaneet maakunnalle rahoituksen (HE 2.3.20)

Kommenttine tehtävälästä

-

Maakunnan muut tehtävät (HE 2.3.21)

Kommenttine tehtävälästä

-

Muut huomiot maakunnille siirtyvien tehtävälöjen osalta

Muut mahdolliset huomionne tehtävälöistä

Alkoholihallinnon tehtävien sijoittuminen aluehallintouudistuksessa

Alkoholihallinnon lupa- ja valvontatehtävät on esitetty siirrettäväksi aluehallintovirastoilta maakuntien tehtäväksi.

Uuteen valtion lupa- ja valvontavirastoon tulisivat suunnitelmien mukaan ainoastaan Valvirassa tällä hetkellä hoidettavat alkoholihallinnon tehtävät (esimerkiksi lupa- ja ilmoitusasiat: alkoholin valmistus, alkoholin tukkumyynti, alkoholin teollinen käyttö, alkoholin maahantuonti, alkoholin myynti kansainvälisessä liikenteessä). Valtion lupa- ja valvontaviraston tehtäviin sisältyisi maakunnallisen alkoholihallinnon ohjaus.

Lounais-Suomen aluehallintovirasto esittää, että Valviran ja aluehallintovirastojen alkoholihallinnon tehtävät olisi suunnitelmista poiketen tarkoituksenmukaista koota Valtion lupa- ja valvontavirastoon yhdeksi toiminnalliseksi kokonaisuudeksi.

Hyödyt alkoholihallinnon tehtävien kokoamisesta Valtion lupa- ja valvontavirastoon ovat kiistattomat:

- Lupa- ja valvontakäytäntöjen sekä lainsäädännön tulkintojen yhdenmukaisuus varmistuisi. Kaikki alkoholihallinnon palvelut olisi saatavissa yhdestä virastosta.
- Erilliselle alkoholihallinnon ohjaustoiminnolle ei olisi tarvetta.
- Yrittäjien tasapuolinen kohtelu olisi helpommin toteutettavissa koko maassa, jos alkoholihallinnon tehtävät siirtyisivät nykyisestä seitsemästä virastosta yhteen virastoon, eivätkä 18 maakuntaan ja valtion lupa- ja valvontavirastoon.
- Toiminta olisi kustannustehokkaampaa kuin usean maakunnan alueelle yksittäisiksi henkilötyövuosiksi pirstaloituneena. Resursseja voitaisiin myös hyödyntää tehokkaasti työtilanteen mukaan koko Suomessa eikä niiden käyttöön tarvittaisi maakuntien välistä sopimista.
- Yhteisten valtakunnallisten sähköisten järjestelmien käyttö ja edelleen kehittäminen helpottuisi.
- Yhteistyö muiden valtion viranomaisten (poliisi, verottaja, tulli) kanssa olisi tehokkaampaa.

Resurssit ja volyymit

Aluehallintovirastojen alkoholihallinnon koko on tällä hetkellä noin 50 henkilötyövuotta jakautuen kuuteen aluehallintovirastoon. Alkoholihallinnossa tehdään valtakunnallisesti noin 9 500 lupa- ja valvontapäätöstä vuosittain. Tarkastuskäyntejä valvontakohteisiin tehdään noin 4 000 vuodessa. Lisäksi alkoholihallinnon tehtäviä on Valvirassa.

Alkoholihallinnon osaamisen hajoaminen on tehtävien maakuntiin siirrossa riski. Osaamisen menettämisen lisäksi myös tuottavuus todennäköisesti heikentyisi. Suurempi alkoholihallinnon kokonaisuus Valtion lupa- ja valvontavirastossa turvaisi mahdollisuuden erikoistua ja syventää osaamista esimerkiksi harmaan talouden ehkäisyssä sekä ehkäisevässä päihdetyössä.

Yhtenäiset käytännöt koko maahan

Valtakunnallisesta ohjauksesta huolimatta lupa- ja valvontakäytännöt ja asiakohdaiset tulkinnat ovat jossakin määrin vaihdelleet eri aluehallintovirastojen toimialueilla. Erityisesti valtakunnalliset ja

useamman aluehallintoviraston alueella toimivat yritykset ovat ilmaisseet tyytymättömyytensä erilaisiin tulkinta- ja toimintakäytäntöihin.

Käytäntöjen yhtenäistämässä on viime vuosina menty paljon eteenpäin. Myönteinen kehitys todennäköisimmin vaarantuisi ja tehtävien hoitaminen sekä tulkinat ennemminkin eriytyisivät entisestään kuin yhtenäistyisivät alkoholihallinnon tehtävien siirtyessä 18 maakunnan hoidettavaksi. Ravintolayrittäjien näkökulmasta alkoholihallinnon tehtävien maakuntaan siirtäminen aiheuttaakin vaihtelevien tulkintakäytäntöjen lisäksi myös muita haasteita. Esimerkiksi valtakunnalliset ja usean maakunnan alueella toimivat yrittäjät joutuisivat hajauttamaan asiointinsa kaikkiin toimialueensa maakuntaviranomaisiin.

Sähköisten järjestelmien hyödyntäminen ja kehittäminen

Alkoholihallinnon tehtävien hoitamisessa ensiarvoinen työkalu on ollut Valviran ylläpitämä valtakunnallinen alkoholielinkeinorekisteri. Nykyisin käytössä oleva rekisteri on kuitenkin vanhahtava eikä mahdollista esimerkiksi sähköistä lupahakemusmenettelyä. Lähitulevaisuudessa harkittavaksi tuleekin järjestelmän merkittävä kehittäminen tai uuden järjestelmän hankkiminen. Tehtävien tehokkaan hoitamisen näkökulmasta rekisterin tulisi olla valtakunnallinen. Maakunnilla ei kuitenkaan ole velvollisuutta olla mukana valtakunnallisen järjestelmän kehittämisessä tai ylläpidossa. Toimijoiden moninaisuus ja kokoerot tulisivat todennäköisesti vaikeuttamaan alkoholihallinnon digitalisoitumista. Lisäksi on epäselvää, voisiko maakunnallinen järjestelmä toimia niin, että se hakee automaattisesti tietoja esim. poliisin ja verottajan rekistereistä eli valtion järjestelmistä kuten nyt on mahdollista.

Kohta 2. Tässä voitte kommentoida Valtion lupa- ja valvontavirastoa koskevaa lakiehdotusta (2. Laki Valtion lupa- ja valvontavirastosta), sen yksityiskohtaisia perusteluja sekä sitä koskevia yleisperusteluosuuksia: Muutos- ja korjausehdotuksia Valtion lupa- ja valvontavirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen yksityiskohtaisiin perusteluihin sekä mahdolliset kommentit yleisperusteluihin

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 2? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 3.

Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Luku 1 Valtion lupa - ja valvontaviraston asema ja tehtävät (1-4 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

Sosiaali- ja terveysala

Sosiaali- ja terveysalan tehtävät muodostuisivat sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien lisäksi terveydensuojelulain ja tupakkalain mukaisista ohjaus- ja valvontatehtävistä, maatalouslomituksen laillisuusvalvonnasta sekä valtion tehtäväksi jäävistä valtakunnallisista alkoholihallinnon lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävistä.

- Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan maatalousyrittäjien lomituspalvelujen laillisuusvalvontatehtävät soveltuisivat virastossa luontevammin oikeusturvayksikön tehtäviksi kuin sosiaali- ja terveys -toimialan tehtäviksi. Oikeusturvayksikön tehtäviä ja organisoitumista valmisteleva alatyöryhmä suunnittelee yksikön työjärjestystä ja tehtäviä siten että po. laillisuusvalvontatehtävä hoidettaisiin edellä olevan ehdotuksen mukaisesti.
- Terveydensuojelulain muutosesityksen 4 §:n mukaan valtion lupa- ja valvontaviraston tehtävänä on ohjata tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten toimeenpanoa ja valvontaa. Nykyisen terveydensuojelulain 5 §:n mukaan aluehallintovirasto ohjaa ja valvoo terveydensuojelua toimialueellaan sekä arvioi kuntien terveydensuojelun valvontasuunnitelmat ja niiden toteutumista. Tehtävä tulisi säilyttää saman sisältöisenä kuin se on aluehallintoviraston osalta nykyisessä laissa. Pykälän sisältö pitäisi olla ”valtion lupa- ja valvontaviraston tehtävänä on ohjata ja valvoa tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten toimeenpanoa ja valvontaa sekä arvioida maakuntien valvontasuunnitelmat ja niiden toteutumista.”
- Terveydensuojelulain 51 §: mukaan maakunnan terveydensuojeluviranomaisella on oikeus antaa yksittäisiä kieltoja ja määräyksiä, jotka ovat välttämättömiä terveyshaitan poistamiseksi tai sen ehkäisemiseksi. Kiireellisessä tapauksessa valvontaa suorittava maakunnan viranhaltija voi antaa po. kiellon tai määräyksen. Valtion lupa- ja valvontaviraston tehtäväksi säädettäisiin valtuus antaa määräyksiä, jotka ovat välttämättömiä terveydellisen haitan poistamiseksi tai sen syntymisen ehkäisemiseksi. Edellytyksenä olisi, että terveyshaitta ulottuu laajalle alueelle tai on muutoin erityisen merkityksellinen. Terveydensuojelulain 52 pykälän säädös on ongelmallinen. Kiireellisen tapaus, laajalle ulottuva ja tai erityisen merkityksellinen haitta saattaa ilmetä milloin tahansa. Tilanteen hoitaminen edellyttää valmiutta ryhtyä välittömiin toimenpiteisiin. Valtion lupa- ja valvontavirastolle ei viraston tehtävien luonteen vuoksi olla säätämässä päivystysluonteisia tehtäviä. Virastolle ei myöskään ole tulossa varautumiseen tai valmiuteen liittyviä operatiivisia tehtäviä, vaan pelkästään varautumisen laillisuusvalvontatehtävät. Aluehallintovirasto ehdottaa terveydensuojelulain 52 §:n määräyksenantovaltuuden siirtämistä Valtion lupa- ja valvontaviraston sijaan sosiaali- ja terveysministeriölle. Maakunnan viranhaltija ilmoittaisi laajalle alueelle ulottuvasta tai muutoin erityisen merkityksellisestä terveyshaitasta suoraan sosiaali- ja terveysministeriöön, jolla on valmiudet tehtävän päivystykselliseen hoitamiseen ja tilanteen hoitamiseksi tarvittavien määräysten antamiseen. Tarvittaessa Valtion lupa- ja valvontavirastolla tulisi olla mahdollisuus avustaa ministeriötä vakavien häiriötilanteiden hoitamisessa.

Valmius ja varautuminen

Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan alueellisen varautumisen yhteensovittaminen, tukeminen ja valvonta tulee säätää perustettavan Valtion lupa- ja valvontaviraston tehtäväksi huolimatta siitä, että nykyiset aluehallintovirastojen pelastustoimea koskevat tehtävät siirtyisivätkin sisäministeriön tehtäväksi.

Uusi virasto tulee olemaan valtioneuvoston alainen ja kaikkien ministeriöiden yhteinen ja poikkihallinnollinen, monialainen toimija, jolla on laajimmat edellytykset toimia varautumiseen liittyvien tehtäväkokonaisuuksien yhteensovittajana, tukijana sekä valvojana.

Pääministeri Juha Sipilän hallitusohjelmassa on (29.5.2015) linjattiin, että pelastustoiminnan ja varautumisen valtakunnallista johtamista, suunnittelua, ohjausta, valvontaa ja koordinointia vahvistetaan ja parannetaan valtakunnan tason pelastusviranomaisten toimesta, ja selkeytetään pelastustoiminnan ja siviiliviranomaisten johtamista sekä koordinointia laaja-alaisten uhkien torjunnassa.

Sisäministeriö vastasi näihin hallitusohjelman tavoitteisiin rakennemuutoksella, jonka myötä mm. nykyiset aluehallintovirastoille säädetyt pelastustoimen tehtävät siirrettäisiin osaksi sisäministeriön tehtäviä maakuntaudistuksen yhteydessä vuoden 2019 alusta. Näiden linjausten myötä uuteen perustettavaan valtioon Lupa- ja valvontavirastoon olisi jäämässä vain pelastustoimea koskeva laillisuusvalvonta.

Aluehallintoviraston mielestä uudelle valtioon virastolle alkujaan suunnitellulla maakuntien alueellisen varautumisen yhteensovittamis- ja valvontatehtävällä varmistettaisiin yhteiskunnan tehokas varautuminen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa sekä riittävän tilannekuvan välittyminen tarvittaessa tehokkaasti valtioneuvostotasolle. Sisäministeriön esitys Valtion lupa- ja valvontavirastolle suunniteltujen varautumiseen liittyvien tehtävien siirtämisestä sisäministeriöön ja Pelastusopistolle hajottaa varautumisen toimeenpanoa ja on työnjaollisesti haasteellinen.

Valtakunnallisen toimivallan omaava uusi Valtion lupa- ja valvontavirasto on nykyisen kuuden aluehallintoviraston sijaan varautumiseen liittyvien tehtävien osalta toimintaa merkittävästi tehostava ja yhdenmukaistava ratkaisu. Keskittämisen myötä nykyiset resurssit ja asiantuntemus tulee kaikkien toimijoiden yhteiseen käyttöön. Uuden viraston vahvuutena on varautumisenkin näkökulmasta alueellinen läsnäolo ja uusien digitaalisten ratkaisujen tehokas käyttöönotto ja hyödyntäminen kaikessa toiminnassa.

Uusi virasto tulee hoitamaan useiden ministeriöiden tehtäviä ja toimimaan 18:lla paikkakunnalla, mistä johtuen sillä on myös edellytykset huomioida varautumisen yhteensovittamistehtävässään alueelliset ja paikalliset olosuhteet, rakenteet ja toimintamallit ja tukea maakuntia niiden alueellisessa varautumistehtävässä.

Alueelliset maanpuolustuskurssit ovat yksi keskeinen keino edistää alueellista varautumista ja tietoisuutta yhteiskunnan uhkista sekä valtion ja muiden toimijoiden varautumisjärjestelyistä. Alueellisten maanpuolustuskurssien järjestämiseksi tarvitaan puolustusvoimien rinnalle vahva valtiollinen ja alueella toimiva siviiliviranomainen.

Perustettava Valtion lupa- ja valvontavirasto on tulevaisuudessa ainoa alueella toimiva valtion viranomaisen, joka soveltuu alueellisten maapuolustuskurssien järjestäjäksi.

Sisäministeriö esittää alueellisten maanpuolustuskurssien järjestämisen siirtämistä Pelastusopiston tehtäväksi. Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan alueellisia maanpuolustuskursseja ei ole tarkoituksenmukaista siirtää Pelastusopiston tehtäväksi, jolla ei ole alueellista organisaatiota, eikä näin ollen käytännön kosketusta alueellisiin toimijoihin ja sidosryhmiin.

Yhteiskuntaa laajasti palvelevien valmiusharjoitusten järjestämistä koskee osin samat perustelut kuin alueellisia maanpuolustuskursseja. Vastuussa olevan tahon on oltava poikkihallinnollinen valtiollinen toimija, jolla on realistiset ja asemaansa perustuvat oikeudet saada tietoonsa tarpeelliset huoltovarmuutta ja varautumista koskevat välttämättömät tiedot kuntien, maakuntien, viranomaisten, elinkeinoelämän, kirkon ja kolmannen sektorin toimijoiden tarpeisiin.

Useampaa maakuntaa koskevat valmiusharjoitukset ovat osa valtakunnallista poikkeusoloihin varautumista, jossa alueellisten erityispiirteiden ja toimijoiden tunteminen on olennaista yhteistyön varmistamiseksi.

Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan valmiusharjoitusten järjestäminen tulee olla uudella Valtion lupa- ja valvontavirastolla.

Laajamittaisen maahantulon varautumisessa korostuu alueellinen ja paikallinen tuntemus sekä yhteistyö kuntien kanssa mm. tilojen käyttöönottoon liittyvissä asioissa. Laajamittaista maahantuloa ja siihen liittyvää varautumista koordinoivalla viranomaisella on oltava käytössään laaja asiantuntemus ja kokemus mm. sosiaali- ja terveydenhuollosta, opetustoimesta, käsitys kriittisen infrastruktuurin toiminnoista, yhteys järjestökenttään ja koko muuhun yhteiskuntaan.

Lisäksi alueellinen laaja viranomaisyhteistyö laajamittaisen maahantulon tilannekuvan rakentamisessa on osoittautunut olennaisen tärkeäksi samoin kuin tiivis yhteydenpito alueen asukkaisiin. Aluehallintovirasto esittää, että laajamittaiseen maahantuloon liittyvät tehtävät siirrettäisiin uudistuksen yhteydessä ELY-keskuksista Maahanmuuttoviraston sijaan uuteen Lupa- ja

valvontavirastoon, josta rakentuu eri hallinnonalat tunteva ja laaja-alainen varautumisen toimija. Samalla on huomioitava riittävä resursointi.

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan perustettavalla virastolla ei ole häiriötilanteiden aikana tehtäviä toimivaltaisten viranomaisten tukemiseksi. Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan perustettava virasto voisi toimia edelleen aluehallintovirastojen tapaan sekä valtioneuvoston, ministeriöiden että maakuntien tukena laaja-alaisissa tai useaa eri hallinnonala koskevissa häiriötilanteissa.

Luku 2 Valtion lupa- ja valvontaviraston organisaatio (5 §)

Kommenttinne tästä pykälästä

Sisäisen tarkastuksen itsenäinen asema on syytä varmistaa mahdollisesti työjärjestyksen sijaan asetuksessa.

Luku 3 Valtion lupa- ja valvontaviraston johtaminen (6-9 §)

Kommenttinne näistä pykäläistä

-

Luku 4 Valtion lupa- ja valvontaviraston ohjaus (10-13 §)

Kommenttinne näistä pykäläistä

-

Luku 5 Sosiaali- ja terveysalan tehtävistä vastaavaa toimialaa koskevat erityissäännökset (14-19 §)

Kommenttinne näistä pykäläistä

Opetus- ja kulttuuritoimen vastuualue katsoo, että lakiehdotuksen 16 ja 17 §:t eivät koske ainoastaan sosiaali- ja terveystoimen tehtävien hoitamista, minkä vuoksi ne tulee sijoittaa lakiehdotuksessa niin, että ne koskevat kaikkia toimialoja.

Opetus- ja kulttuuritoimen laillisuusvalvonnan hoitamiseksi vastuualueella tulee olla samanlainen tiedonsaantioikeus kuin sosiaali- ja terveystoimessa ottaen huomioon, että laillisuusvalvonta koskee mm. oppilas- ja opiskeluhuoltoa toteuttavia sosiaali- ja terveystoimen viranomaisia sekä varhaiskasvatusta. Opetustoimessa salassapitosäännökset eivät sinänsä ole olleet esteenä esimerkiksi hallintokantelujen selvittämisessä, mutta tiedonsaantioikeuden ulottaminen koskemaan opetus- ja kulttuuritoimen toimialaa selkeyttäisi tilannetta myös lain tasolla.

Opetus- ja kulttuuritoimen vastuualue ei pidä myöskään perusteltuna lainsäädännöllisenä ratkaisuna sitä, että arviointitehtävät koskevat lakiehdotuksen mukaan vain sosiaali- ja terveystoimen toimialaa. Opetus- ja kulttuuritoimen vastuualueen nykyisissä tehtävissä peruspalvelujen arvioinnilla on voimassa olevaan aluehallintovirastolakiin perustuen vahva lainsäädännöllinen asema, ja vastuualueen suorittama peruspalvelujen arviointi on sekä määrällisesti että laadullisesti merkittävin osa-alue aluehallintovirastojen arviointityössä. Tämän vuoksi pelkkä viittaus lakiehdotuksen perusteluissa mahdollisuuteen suorittaa peruspalvelujen arviointia ei ole opetus- ja kulttuuritoimen vastuualueen käsityksen mukaan oikea lainsäädännöllinen ratkaisu, vaan arviointitehtävästä tulee säätää itse laissa kaikkia vastuualueita kattavasti.

Luku 6 Eräiden ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittely Valtion lupa- ja valvontavirastossa (20-23 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 7 Erinäiset säännökset (24-32 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Valtion lupa- ja valvontavirastoa koskevat yleisperustelut ja muut huomiot

Kommenttinne yleisperusteluista tai muut huomionne lakiehdotuksesta. (Pyydämme yksilöimään yleisperustelun osuuden, jota kommentoitte.)

Lakiesityksen yleisperusteluissa kappaleessa 3.3.2.4 käsitellään Valviran tehtävien jakautumista. Perusteluissa tuodaan esiin, että uuteen lupa- ja valvontavirastoon koottaisiin sosiaali- ja terveysalan valvontaan kiinteästi liittyvät tehtävät.

Lakiesityksen mukaan Valviran nykyisistä tehtävistä terveysteknologian valvonta (terveydenhuollon laitteet ja tarvikkeet) siirrettäisiin uuden valtion lupa- ja valvontaviraston sijaan lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimealle.

Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan terveysteknologian valvonta on syytä kytkeä muuhun sosiaali- ja terveydenhuollon valvontatoimintaan.

Terveydenhuollon laitteita ja tarvikkeita koskevat lupa- ja valvontatehtävät ovat kuuluneet Valviran tehtäviin 1.11.2009 alkaen. Laiteturvallisuus on kytkeytynyt muuhun sosiaali- ja terveydenhuollon valvontatoimintaan ja ollut siten kiinteä osa laite-, asiakas- ja potilasturvallisuustyötä. Ammattimaisen käytön ohjaaminen osana terveydenhuollon ammattihenkilöiden ja organisaatioiden valvontaa on toiminut hyvin, ja myös toimijat ovat olleet tyytyväisiä.

Terveysteknologian valvonnassa tulee vuosittain vireille asioita, joiden selvittämisen yhteydessä tarvitaan myös laitteita koskevaa asiantuntemusta ja valvontaa. Terveysteknologian laitteiden ja tarvikkeiden ammattimainen käyttö ja kytkentä potilasturvallisuuteen voidaan turvata, kun terveydenhuollon ammattihenkilöiden ja toimintayksikköjen valvonta voidaan toteuttaa kokonaisuutena.

Terveysteknologian merkitys tulee kasvamaan tulevaisuudessa myös sosiaalihuollossa. Esimerkiksi vanhustenhuollossa erilaisten terveydenhuoltoon liittyvien laitteiden tarve kasvaa jatkuvasti. Laitteet ja tarvikkeet on nähtävä osana sosiaali- ja terveydenhuollon palvelukokonaisuutta ja siten myös osana sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisvaltaista valvontaa.

Uusi valtion lupa- ja valvontavirasto on monialainen ja siltä odotetaan synergiaetuja toimialojen yli ja niiden yhteistyöllä. Virastossa on sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala sekä työsuojelun toimiala. Terveysteknologian valvonnan kytkemisellä viraston toimintaan saataisiin siten luotua myös luonnollista synergiaa kahden toimialan kesken.

Kohta 3 Tässä voitte kommentoida Ahvenanmaan valtionvirastosta annettua lakiehdotusta (3. Laki Ahvenanmaan valtionvirastosta), sen yksityiskohtaisia perusteluja sekä yleisperusteluosuuksia: Muutos- ja korjausehdotuksia Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen yksityiskohtaisiin perusteluihin sekä mahdolliset kommentit yleisperusteluihin

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 3? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 4.

Ei

Muutos- ja korjausehdotukset Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen yksityiskohtaisiin perusteluihin

Kommenttinne lakiehdotuksesta. (Pyydämme viittaamaan pykälään/pykäliin, joita kommentoitte.)

-

Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevan lakiehdotuksen yleisperustelut ja muut huomiot

Kommenttinne yleisperusteluista tai muut huomionne lakiehdotuksesta. (Pyydämme yksilöimään yleisperustelun osuuden, jota kommentoitte.)

-

Kohta 4. Tässä voit kommentoida hallituksen esitykseen sisältyvää ehdotusta laiksi maakuntaudistuksen täytäntöönpanoa sekä valtion lupa-, ohjaus- ja

valvontatehtävien uudelleenorganisointia koskevan lainsäädännön voimaantulon (6. Voimaantulolaki): Muutos- ja korjausehdotuksia voimaantulolain pykäliin ja yksityiskohtaisiin perusteluihin.

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 4? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 5.

Ei

Luku 1 Yleiset säännökset (1-3 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 2 Tehtäviä ja toimivaltaa koskevat säännökset (4-7 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 3 Henkilöstöä koskevat säännökset (8-10 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 4 Omaisuusjärjestelyt (11-26 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 5 Erinäiset säännökset (27-34 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Kohta 5. Tässä voit kommentoida hallituksen esityksen sisältämiä muita 224 lakiehdotusta, joilla toteutetaan maakuntauudistuksen edellyttämät tehtävänsiirrot maakunnille, Valtion lupa- ja valvontavirastolle ja muille virastoilla: Muutos- ja korjausehdotuksia esitysluonnoksen pykäliin (4. MAKU II lakiehdotukset) ja yksityiskohtaisiin perusteluihin (5. MAKU II yksityiskohtaiset perustelut).

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 5? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 6.

Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Ulkoministeriö, 2 lakiehdotusta, luku 2.1 (lakiehdotukset 1-2)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Oikeusministeriö, 32 lakiehdotusta, luku 2.2 (lakiehdotukset 1-32)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Sisäministeriö, 6 lakiehdotusta, luku 1.1 (lakiehdotukset 1-3) ja luku 2.3 (lakiehdotukset 1-3)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Puolustusministeriö, 2 lakiehdotusta, luku 2.4 (lakiehdotukset 1-2)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Valtiovarainministeriö, 20 lakiehdotusta, luku 1.2 (lakiehdotukset 1-8) ja luku 2.5 (lakiehdotukset 1-12)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Opetus- ja kulttuuriministeriö, 14 lakiehdotusta, luku 2.6 (lakiehdotukset 1-14)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Maa- ja metsätalousministeriö, 72 lakiehdotusta, luku 1.3 (lakiehdotukset 1-72)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

Lakiehdotukset 29-33, 39-40, 55:

- Kaikkien ympäristöterveydenhuoltoa koskevien säädösten osalta tulee varmistaa, että muutoksenhakua koskevat pykälät on kirjoitettu samalla tavoin. Nyt eri säädöksissä muutoksenhakua koskevat seikat on kirjoitettu toisistaan poikkeavalla tavalla (esim. elintarvikelaki ja eläinsuojelulaki).

Lakiehdotukset 31, 32, 39:

- Eläinsuojelulain 35 §:n, eläinten kuljetuksesta annetun lain 25 §:n ja eläintautilain 85 §:n nojalla maakunnan on järjestettävä kiireellisten tehtävien hoitaminen myös virka-ajan ulkopuolella.

Kyseistä velvoitetta ei ole ollut aiemmin tässä laajuudessa. Mikäli maakunnan tehtäviksi kirjataan täysin uusia tehtäviä, joihin ei ole varattu resursseja nykytilassa, tulisi varmistaa, että maakunnille myös osoitetaan lisäresursseja näiden tehtävien hoitamiseen. Aluehallintovirasto katsoo lisäksi, että kiireellisinä tehtävinä ei tule pitää eläintautilain perusteluissa mainittuja eläimen tai tuotteiden siirtokelpoisuuteen tai vientiin liittyviä todistuksia. Kyseisten todistusten laatiminen edellyttää mm. laitoksen toiminnan valvonnasta vastaamista ja joissain tapauksissa erityispätevyyttä. Maakunta voi tarvittaessa muilla työjärjestelyillä järjestää todistusten myöntämisen myös virka-ajan ulkopuolella toimijan kustannuksella.

Lakiehdotus 37:

- Eläinlääkintähuoltolain (laki eläinlääkäripalveluista) 11 §:n mukaan maakunta voisi yhtiöittämisvelvollisuuden estämättä tuottaa seura- ja harrastuseläinten peruseläinlääkäripalvelun omana toimintanaan myös siltä osin kuin markkinoilla olisi saatavilla vastaavia palveluja. Aluehallintovirasto pitää kyseistä mainintaa tarpeellisena ja esitystä hyvin perusteltuna. Toimiva eläinsuojeluvalvonta ja eläintautien hallinta edellyttävät resursseja, jotka voidaan ottaa käyttöön nopeasti päivänä, jona niitä tarvitaan. Lukumääräisesti harvoin valvontaeläinlääkäreihin perustuva viranhaltijajärjestelmä ei Suomen kokoisessa maassa ole riittävä takaamaan näitä resursseja vaan tarvittaessa lisäresursseja on voitava ottaa käyttöön antamalla virkatehtäviä eläinlääkäripalveluja tuottaville virkaeläinlääkäreille. Koska kyseiset eläinlääkärit toimivat virkavastuulla, on heillä tarvittava toimivaltuus tehtävien hoitoon välittömästi. Kyseisten eläinlääkäreiden työnkuvaan kuuluu tavallisesti sekä hyötyeläinten että seura- harrastuseläinten peruseläinlääkäripalvelujen tuottamista. Seura- ja harrastuseläinten peruseläinlääkäripalvelujen yhtiöittämisvelvoite johtaisi nopeasti virkaeläinlääkäreiden määrän vähenemiseen. Nykyistä virkaeläinlääkärijärjestelmää ei tule heikentää tilanteessa, jossa Suomen ja lähialueiden eläintautitilanne on pahentunut huomattavasti viime vuosina ja tautien varhainen havaitseminen ja nopeat alkutoimet sen leviämisen estämiseksi ovat tarpeen ja esim. Lounais-Suomen aluehallintoviraston alueella mahdollistaneet korkeapatogeenisen lintuinfluenssan tehokkaan hoitamisen. Toimintamalli mahdollistaa myös sen, että virkatehtävien päivystys voidaan ainakin joiltain osin yhdistää muuhun kiireelliseen eläinlääkäriavun tuottamiseen.

Liikenne- ja viestintäministeriö, 8 lakiehdotusta, luku 1.4 (lakiehdotukset 1-8)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Työ- ja elinkeinoministeriö, 28 lakiehdotusta, luku 1.5 (lakiehdotukset 1-2) ja 2.8 (lakiehdotukset 1-26)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Sosiaali- ja terveysministeriö, 14 lakiehdotusta, luku 1.6 (lakiehdotukset 1-4) ja luku 2.9 (lakiehdotukset 1-10)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Ympäristöministeriö, 26 lakiehdotusta, luku 1.7 (lakiehdotukset 1-8) ja luku 2.10 (lakiehdotukset 1-18)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Kohta 6. Tässä kohdassa voitte jättää muita lausunnoilla olevaa hallituksen esitystä koskevia uudistuksen täytäntöönpanoon liittyviä kommenttejanne, huomioitanne ja näkemyksiänne.

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 6? Pakollinen kysymys.

Ei

Ulkoministeriön hallinnonala

-

Oikeusministeriön hallinnonala

-

Sisäministeriön hallinnonala

-

Puolustusministeriön hallinnonala

-

Valtiovarainministeriön hallinnonala

-

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala

-

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

-

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

-

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

-

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

-

Ympäristöministeriön hallinnonala

-

Hallinnonalariippumaton yleinen palaute täytäntöönpanoa koskeviin lakiehdotuksiin

-

Kaukonen Maarit
Lounais-Suomen aluehallintovirasto